

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2001, sp. zn. Obdo v 69/99).

Z ustanovenia § 46 ods. 1 až 4 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri tomto type ochrany proti nekalej súťaži, môže dôjsť k súbehu s ochranou poskytnutou ochranným známkam podľa zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach. V týchto prípadoch sa postihnutý subjekt môže na súde domáhať ochrany podľa okolností prípadu súčasne tak podľa predpisov o nekalej súťaži, ako aj podľa osobitného predpisu.

Krajský súd v B. B. rozsudkom z 19. mája 1998, č. k. 40 Cb 44/97-101, zaviazal žalovaného zdržať sa používania označenia výrobkov značka RIALP od právoplatnosti rozsudku a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 250 000 Kč, ako aj nahradiť trovy konania. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom z 26. mája 1999, č. k. 2 Obo 89/99-114, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania.

V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že výrobky ALPA vyrábané žalobcom a RIALP vyrábané žalovaným, sú svojimi vlastnosťami podobné, dodávané v špeciálnych sklenených obaloch podobného, ale nie rovnakého tvaru a možno povedať, že aj v rôznych farebných odtieňoch. Výrobok vyrábaný žalobcom má označenie ALPA a ďalšie znaky uvádzané, že sa používa k masážam tela a je vyrábaný v závode ALPA V. M. Tento nápis je písaný v českom jazyku. Mimo toho má ešte špeciálne znaky. Výrobok RIALP vyrábaný žalovaným nielenže má odlišné znaky, ale má v slovenčine uvedené, že sa používa k masážam celého tela, prípadne ďalšie údaje, že obsahuje aromatické osviežovacie prísady, že obsahuje lieh a podstatné je, že na každom je uvedené, že ho vyrába R. CHVDI R. S. Celý text je písaný v slovenčine. Ak sa dajú do súvislosti jednotlivé znaky na výrobkoch, ktoré tvoria ochrannú známku, skutočne by sa vyžadovalo pri zameniteľnosti, aby ten-ktorý spotrebiteľ nevedel čítať. Nesporné je, že výrobok žalovaného slúži obdobný, ak nie tým istým, účelom ako výrobok žalobcu a je len pochopiteľné, že v konkurencii vytlačil sčasti výrobok žalobcu z trhu. To však súvisí so zdravou konkurenciou a nie s nekalou súťažou. Pokiaľ ide o ochrannú známku RIALP, výrobok pod týmto označením z trhu žalobcu nemohol vytlačiť, keďže pod touto známkou nikdy vyrábaný a distribuovaný na Slovensko nebol. Keďže nebolo preukázané, že by sa žalovaný dopustil nekalej súťaže, a to klamlivým označením tovaru, ktoré by vyvolali nebezpečenstvo zámény výrobkov, odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil a žalobu zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, navrhol ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Na zdôvodnenie dovolania uviedol, že tento rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. d) O. s. p. Žalobca vyrába masážny prípravok ALPA, ktorý je v zákazníckych kruhoch známy a vybudoval si na trhu dobré meno svojou dlhoročnou kvalitou. Označenie ALPA je umiestnené na modrej etikete, nad ktorou je tento výrobok typická žltá hviezdička. Žalovaný začal v roku 1994 s výrobou výrobku toho istého druhu masážneho prípravku s obsahom liehu s označením RIALP. Toto označenie je umiestnené na modrej etikete a nad označením RIALP je umiestnený žltý štvorlístok. Označenie RIALP obsahuje dominantný starý prvok označenie ALPA, a to A. Žalovaný začal tento výrobok ponúkať u odberateľov namiesto výrobku ALPA. Túto skutočnosť zistili zástupcovia žalobcu, ktorí pravidelne osobne jednajú a uzatvárajú kúpne zmluvy s odberateľmi ich výrobkov v Slovenskej republike. Toto konanie žalovaného sa dá označiť za nekalosúťažné konanie a napĺňa skutkové podstaty klamlivého označenia tovaru a služieb v zmysle § 46 Obchodného zákonníka a vyvolávania nebezpečenstva zámény v zmysle § 47 Obchodného zákonníka. Obidve skutkové podstaty sú založené na objektívnom princípe, t. j. už samotná spôsobilosť týchto nekalosúťažných konaní vyvolať klamlivú predstavu a nebezpečenstvo zámény, napĺňa tieto skutkové podstaty. Ak by žalovaný mal záujem konkurovať výrobku ALPA na trhu, môže vyrábať masážny prípravok, ktorý by však označoval iným názvom, napr. R. (má i zaregistrovanú ochrannú známku R. a nie RIALP). Zameniteľnosť výrobkov nesúvisí s tým, v akom jazyku sú uvádzané ďalšie znaky, pretože dominantným je označenie výrobku ALPA a RIALP a v týchto nie sú rozdielne znaky českého a slovenského jazyka. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že žalobca požiadal

o zápis ochrannej známky RIALP Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky 26. mája 1993 a medzičasom dňa 12. marca 1999 bola táto ochranná známka zapísaná.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), podané dovolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, voči ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

**

Z odôvodnenia:

Odvolačný súd po doplnení dokazovania (§ 213 ods. 2 O. s. p.) výsluchom patentovej zástupkyne Ing. E. L. dospel, na rozdiel od súdu prvého stupňa, k záveru, že nebolo preukázané, že by sa žalovaný dopustil nekalej súťaže, a to klamlivým označením tovaru, ktoré by vyvolalo nebezpečenstvo zámeny výrobkov. V súvislosti s predmetom sporu uviedol, že predmetom sporu nebola ochranná známka, ale nekalá súťaž, preto s problematikou ochranných známk sa zaoberal len potiaľ, pokiaľ to malo vzťah k nekalej súťaži. Zrejme v tejto súvislosti v odôvodnení rozsudku aj citoval ustanovenie § 1 ods. 1 a § 24 ods. 1 zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach (ďalej len zákon č. 55/1997 Z. z.). Teda je nepochybné, že odvolací súd vec posudzoval veľmi starostlivo, a to pokiaľ ide o skutkové, ako aj právne závery.

Napriek uvedenému, niektoré, pre výsledok sporu významné, skutkové aj právne otázky sčasti ušli pozornosti odvolacieho súdu. Odvolací súd totiž nevenoval potrebnú pozornosť stavu veci, ako sa tento javil z obsahu spisu v čase vyhlásenia jeho rozsudku (§ 154 ods. 1 v spojení s § 211 O. s. p.). Uvedená svedkyňa na odvolacom pojednávaní, konanom 26. mája 1999, totiž, okrem iného, uviedla, že na žiadosť žalovaného vykonala šetrenie na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, kde tiež zistila, že žalobca ochrannú známku RIALP prihlásil v roku 1993 (čo inak žalobca uviedol v podanej žalobe) a k jej zápisu došlo 12. marca 1999. Odvolací súd toto tvrdenie v podstate nechal bez povšimnutia, a to zrejme z dôvodu, že vychádzal z názoru, že to nemá žiadnu súvislosť s uplatneným nárokom žalobcu.

Dovolací súd sa s týmto názorom odvolacieho súdu nestotožňuje.

V ustanoveniach § 46 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka je vymedzená osobitná skutková podstata nekalej súťaže, a to klamlivé označenie tovaru a služieb. Podľa odseku 4 tohto ustanovenia týmto ustanovením nie sú dotknuté práva a povinnosti zo zapísaného označenia pôvodu výrobkov, ochranných známk, chránených odrôd rastlín a plemien zvierat, ustanovené osobitnými zákonmi. Teda v tomto ustanovení sa konštatuje, že pri tomto type nekalej súťaže môže dôjsť k súbehu s absolútnou ochranou poskytnutou ochranným známkam podľa zákona č. 55/1997 Z. z. Absolútna ochrana podľa tohto zákona je prísnejšia a širšia a možno ju, na rozdiel od nekalej súťaže, uplatniť aj vtedy, ak medzi porušiteľom a poškodeným nie je súťažný vzťah. Z uvedeného vyplýva, že nekalosúťažné konanie v tejto oblasti je úzko prepojené s osobitnými predpismi určenými k priemyslovoprávnej ochrane. V týchto prípadoch sa postihnutý subjekt môže na súde domáhať ochrany podľa okolnosti prípadu súčasne tak podľa predpisov o nekalej súťaži, tak aj podľa osobitného predpisu. Navyiac súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku nie je viazaný právnym posúdením veci účastníkmi. Súdu prislúcha právne hodnotenie súdnej veci a jeho povinnosťou je posúdiť zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Teda nejde o prekročenie návrhu (§ 153 ods. 2 O. s. p.), ak súd skutok, ktorý je predmetom konania, posúdi právne inak, ako žalobca v priebehu konania.

Preto odvolací súd pochybil, keď pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku sa nevyporiadal aj s otázkou, či tento nie je dôvodný podľa zákona č. 55/1997 Z. z. Dôvodnosť tohto postupu bola daná o to viac, že právna zástupkyňa žalobcu na odvolacom pojednávaní aj výslovne poukázala na následky spôsobené s ochrannou známkou. Či v tejto súvislosti mala na mysli postup podľa § 26 zákona č. 55/1997 Z. z. alebo prípadne iné dôsledky spojené so zápisom ochrannej známky v prospech žalobcu,

to z obsahu zápisnice z odvolacieho pojednávania zrejme nie je. Bez ozrejmienia týchto súvislostí uvedený postup odvolacieho súdu sa javí byť v rozpore s uvedenými právnymi predpismi.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní právny názor dovolacieho súdu je záväzný (§ 243d ods. 1 O. s. p.).